

Formandens beretning 2010

Indledning

Tre nye broer sørger for trafikafviklingen over Gudenåen, så de mere end én million årligt besøgende kan sikres nem adgang til det nye Planet Randers.

Lige vest for denne verdens største indendørs zoo ligger Danmarks nyeste sportsmekka med svømmestadion, nyt hotel, fodboldstadion og håndboldarena. Randers FC og Randers HK kæmper om tilskuernes gunst. Begge som nykårede danske mestre.

Kommunens turismeindustri og handelsliv kæmper en brav kamp med de nye, grønne vækstindustrier om være den største bidragyder til en sprudlende kommunal økonomi.

Alle kommunens unge er sikret arbejde eller uddannelse og har bopæl i en kommune, som for længst har passeret de 100.000 borgere. Flere videregående uddannelser har åbnet satellit-afdelinger i Randers, der med sit image som en 100 procent grøn kommune også er blevet en sand magnet for udenlandske højteknologivirksomheder.

Sådan kunne jeg godt forestille mig Randers i en nær fremtid. På baggrund af de indlæg, vi har her hørt i dag, synes jeg, at mulighederne faktisk er til stede, selv om vi ikke har den gule førertrøje på alle områder. Visionerne er der. Og jeg tror på, at ideerne ligger og sprudler derude. De skal måske bare have en hjælpende hånd, en sparringspartner eller en mentor på sidelinien. Men sagen er naturligvis: har vi modet og beslutningskraften til at gå efter guldet?

Uanset om vi bryder os om det eller ej, ja så sætter globaliseringen øget fokus på erhvervspolitikken. Og her spiller konkurrenceevnen en afgørende rolle. Hvordan kan det offentlige, virksomheder og erhvervsråd øve indflydelse på konkurrenceevnen? Det kan vi bl.a. på arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet og så selvsagt på erhvervsområdet og erhvervs-servicen.

Hvis vi i Randers forstår at bruge erhvervspolitikken rigtigt, repræsenterer den lige netop nøglen til at afbøde noget af den krise, vi befinder os i, og den kan samtidig være nøglen til øget vækst og indtjening og dermed modvirke besparelser på velfærden.

Efter jeg har afsluttet min beretning, har vi afsat tid til debat. Lad os også få jeres meninger frem. Hvordan ser du Fremtidens Randers? Jeg vil nu komme med par af mine betragtninger.

Erhvervspolitik og erhvervsfremme Ny Lov om Erhvervsfremme

I 2007 trådte "Ny Lov om Erhvervsfremme" i kraft, som udstikker rammerne for den offentlige erhvervsservice.

Med den nye lov overtog kommunerne ansvaret for både den regionale og den kommunale erhvervsservice. Dog bibeholdt staten finansieringen af den regionale erhvervsservice i en overgangsperiode på 4 år.

Nu er overgangsperioden næsten gået, og det ligger fast, at kommunerne pr. 1. januar 2011 overtager det fulde ansvar ikke kun for det faglige, men også for den samlede økonomi i både den regionale og den kommunale erhvervsservice. Fra januar 2011 modtager kommunerne finansieringen af den regionale erhvervsservice via deres bloktilskud.

I sidste uge mødtes landets erhvervsdirektører til konference i Odense, hvor bl.a. Rødovres borgmester Erik Nielsen holdt tale. I sin egenskab af formand for arbejdsmarkeds- og erhvervsudvalget i Kommunernes Landsforening redegjorde han for KL's erhvervspolitiske holdninger, mærkesager og planer. Han sagde blandt andet:

"Kommunerne har fået ansvaret for den samlede erhvervsservice. Derfor er det en mærkesag for os, at systemet fungerer og fremstår som sammenhængende.

Erhvervspolitikken er ikke som andre kommunale ydelser. Den skal kunne tjene sig selv ind ved at øge indtjeningen til samfundet. Derfor skal vi blive bedre til at dokumentere effekter og resultater." Citat slut.

Som nævnt i min indledning har vi med erhvervspolitikken et instrument, som kan bruges aktivt til at øge væksten. Erhvervspolitikken har potentialet til at gøre samfundskagen større. Og her spiller erhvervsserviceopgaven en central rolle i bestræbelserne på, at flere iværksættere starter egen virksomhed. Jo flere nye virksomheder, som etableres, desto bedre er forudsætningerne for flere virksomheder med globalt sigte.

Fremtidens vækstudfordring

Men hvilke udfordringer er det så, vi står overfor? Hvilke opgaver er det erhvervspolitikken skal være med til at løse? Som optakt til den senere debat vil jeg gerne knytte et par bemærkninger til hertil.

Udfordring nr. 1

Globaliseringen og den skrappe internationale konkurrence har bevirket, at der er kommet øget fokus på, at alle aktører – det offentlige, virksomhederne, Væksthuse og erhvervsråd – samlet set kan bidrage til at øge Danmarks konkurrencekraft.

Udfordring nr. 2

De næste 30 år ved vi, at der bliver færre, som skal forsørge flere. De store årgange forlader arbejdsmarkedet og bliver erstattet af mindre årgange, som skal arbejde hårdere.

Udfordring nr. 3

Vi har samtidig det strukturelle problem, at omkostningsniveauet i dette land er steget i de seneste år. Det gør faktisk ikke noget, forudsat at produktiviteten følger med op. Men det gør den ikke. Slet ikke.

Tværtimod, så er produktiviteten faldet støt siden 2002. Jo større denne forskel er, desto større er det gab, som nogle økonomer kalder "dødens gab". Resultatet er, at konkurrenceevnen lider voldsomt med tab af arbejdspladser til følge.

Hvis produktiviteten skal op igen, skal der tænkes nye tanker på bl.a. områderne arbejdsmarked, uddannelse og erhverv. "Dødens gab" problematikken er en af nutidens største økonomiske udfordringer.

Her spiller iværksætteri en central rolle. At der løbende startes nye virksomheder og skabes nye arbejdspladser er af afgørende samfundsøkonomisk betydning.

Kun 5% af de danske iværksættere kommer ind i et vækstforløb. I lande som USA og Canada er det 15%.

Hvis alt dette skal lykkes forudsætter det, at der er sammenhæng i indsatsen – en rød tråd kan man sige - fra regering, til region, til kommune, Væksthuse og Erhvervsråd.

Vi er i Randers Erhvervs- & Udviklingsråd klar til at løse vores del af den fælles opgave. Vi har i år 25 jubilæum, vi har lokalkendskabet og nærheden til virksomhederne – og vi arbejder løbende på at have de rette kompetencer til at imødekomme virksomhedernes og iværksætterens behov.

Iværksætteri i Randers

Iværksætteri i Randers trives i bedste velgående.

Vi har pt. i Randers Kommune flere virksomheder, end der var registreret i efteråret 2008, da finanskrisen satte ind.

Antallet af iværksættere, som har været omkring Randers Erhvervs- & Udviklingsråd for at få vejledning omkring start af virksomhed, fortæller den samme historie: at iværksætterlysten trives i bedste velgående.

Såvel i 2009 som i 2010 har vi i Randers Erhvervs- & Udviklingsråd oplevet, at tempoet fra 2008 er bibeholdt. 2008 var det år, som i vejlednings- og iværksættersammenhæng var det største nogensinde i Erhvervsrådets historie.

Vi har brug for den slags positive historier, for kendsgerningerne er også, at vi i Randers i de forløbne halvandet år har måttet sige farvel til store, velrenommerede virksomheder og til rigtig mange arbejdspladser – arbejdspladser, som for flestes vedkommende desværre ikke kommer igen. Det store antal nye virksomheder, som er kommet til, lover imidlertid godt for fremtidens vækst.

Erhvervs- og Byggestyrelsen offentliggjorde i marts en interessant analyse, som jeg gætter på vil overraske de fleste. Analysen påpeger, at virksomheder med 10 ansatte og derover lige så ofte afskediger som ansætter medarbejdere. Altså nul-vækst. Hvorimod væksten i arbejdspladser kommer

fra gruppen med 0 – 10 ansatte, typisk iværksætterne. Det er derfor de nye og ofte ganske små virksomheder, som giver det største samlede bidrag til vækst i økonomi og beskæftigelse.

Effektmålinger og analyser

Jeg vil nu præsentere jer for tre undersøgelser, som alle giver et billede af, hvorledes det går for erhvervslivet i Randers og hvordan erhvervslivet vægter erhvervspolitiske indsatsområder. Det er specialundersøgelser, som vi har bedt om at få udført af uafhængige analysebureauer til brug for årsmødet i dag.

- 1) En erhvervsklimaundersøgelse, som Dansk ErhvervsFremme har gennemført i foråret på vegne af Randers Erhvervs- & Udviklingsråd blandt et repræsentativt udsnit af virksomhederne i Randers.
- 2) En Vækstredøgørelse fra Væksthus Midtjylland, som dokumenterer, hvor mange virksomheder i Randers Kommune, som er indgået i et vækstforløb.
- 3) Og endelig en brugertilfredshedsundersøgelse, som viser om virksomhederne er tilfredse med Erhvervsrådets services, eller om der er ting, vi kan gøre bedre.

Erhvervsklimaundersøgelse med konjunkturanalyse

Og hvordan går det så virksomhederne, hvis de selv skal sige det. At dømme efter tallene i Konjunkturanalysen: Vi ude af krisen!

De adspurgte virksomheder i Randers kommune ser generelt positivt på deres økonomiske situation over de kommende 6 måneder. Virksomhederne er særligt optimistiske med hensyn til virksomhedens overskud, omsætning og eksport.

25% af virksomhederne venter at have flere ansatte om 6 måneder, mens kun 9% venter at have færre ansatte. Særligt i bygge og anlægsbranchen forventes flere ansatte.

2/3 af virksomhederne forventer ikke at opleve begrænsninger i services/produktion over de kommende 6 måneder som følge af mangel på arbejdskraft, kapacitet mv.

Eneste "aber dabej" i konjunkturanalysen er, at der stadig en udbredt skepsis vedrørende kundernes fremtidige betalingsevne. En skepsis som dog kan være begrænset til dele af kundegruppen.

Vækstredøgørelse

Kigger vi på Vækstredøgørelsen har virksomhederne i Randers kommune været meget aktive og har deltaget aktivt i mange udviklingsforløb.

I 2009 står Randers for det næsthøjeste antal vækstforløb i Midtjylland og indtager en 2. plads efter Århus.

Randers Erhvervs- & Udviklingsråd har i 110 tilfælde inddraget Væksthus Midtjylland i vejledningen, hvorefter der i næsten alle tilfælde er blevet bevilget tilskud til køb af privat rådgivning inden for eks. markedsudvikling og IT.

Og lad mig i den forbindelse gøre op med en myte. Randers er befolkningsmæssigt regionens næststørste by og umiddelbart virker det logisk, at vi dermed også automatisk bliver nummer to i denne opgørelse. Men sådan spiller klaveret ikke. Der ligger som i så mange andre sammenhænge en indsats bag resultaterne. Erhvervsservice-systemet har givet mulighederne, men virksomhederne har selv besluttet sig for at gribe chancen baseret efter princippet hjælp-til-selvhelp.

Brugertilfredshedsundersøgelse

Og så til brugertilfredshedsundersøgelsen, som blev gennemført blandt iværksættere og virksomheder, som har benyttet sig af Randers Erhvervs- & Udviklingsråd tilbud.

Virksomhederne blev her bedt om at give deres vurdering af Randers Erhvervs- & Udviklingsråds services og samarbejde med andre aktører på erhvervsserviceområdet.

Hovedkonklusionerne på tilfredshedsanalysen lyder i korte træk:

Planche med hovedkonklusionerne

Randers Erhvervs- & Udviklingsråds arrangementer er populære blandt virksomheder og iværksættere. 90% af respondenterne finder således temamøder og kurser for "gode" eller "meget gode".

Randers Erhvervs- & Udviklingsråd har et godt image hos virksomheder og iværksættere. Den personlige service hos konsulenterne topper her med 93% positive tilkendegivelser.

Randers Erhvervs- & Udviklingsråds kommunikation til virksomheder og iværksættere vurderes positivt af 92%, mens 79% af de, som har modtaget individuel vejledning, udtrykker tilfredshed med Randers Erhvervs- & Udviklingsråds evne til at skabe kontakter mellem virksomheden eller iværksætteren og relevante samarbejdspartnere.

90% af de adspurgte i analysen vil ikke tøve med at anbefale Randers Erhvervs- & Udviklingsråd til andre i deres netværk.

En tilfredshedsgrad der ligger mellem 79 og 93 procent må siges at være flot. Og en bekræftelse af, at kvalitet og kvantitet altså ikke er et spørgsmål om enten / eller.

For en kort stund vender jeg lige tilbage til erhvervsklimaundersøgelsen. Her blev virksomhederne afslutningsvist spurgt om, hvilke områder Randers Erhvervs- og Udviklingsråd primært bør fokusere på for at bidrage til vækst?

56 % af virksomhederne peger her på "Individuel sparring for iværksættere og virksomheder (fx. omkring udviklingsmuligheder eller tilvejebringelse af risikovillig kapital)" som erhvervsrådets vigtigste fokusområde.

43% peger på "Infrastruktur (i form af lobbyarbejde ved fx. trafikplanlægning, lokalplaner, mv.)" som fokusområde, mens 39% siger "Uddannelse og kompetenceudvikling (herunder bl.a. rekruttering)".

Innovation (fx. optimering af produkt- og service-udviklingsprocesser) bakkes ligeledes op af 39%, mens Internationalisering (fx. sourcing, eksport og internationalt samarbejde) nævnes af 34% af virksomhederne.

Endelig er der IT (fremme af it-anvendelsen i virksomheders produkter og processer), der nævnes som fokusområde af 19% af virksomhederne.

Det skal for god ordens skyld nævnes, at virksomhederne her har kunnet sætte kryds ved 3 fokusområder. Det er derfor tallene lagt sammen giver en smule over 100.

Året der gik for REU

Vi har i Randers Erhvervs- & Udviklingsråd den enkle målsætning for 2010, at vi vil gøre det endnu bedre end i 2009.

Og det vel at mærke et 2009 som - finanskrisen til trods - har været et af de aktivitetsmæssigt største i mange år.

Med klima- og energiministeren Lykke Friis' deltagelse her i dag kan jeg konstatere, at vi - også på arrangementssiden - er på rette spor.

Vi har i Randers Erhvervs- & Udviklingsråd i et 2009 præget af krisestemning oplevet en enorm efterspørgsel efter vore services for iværksættere og virksomheder.

Næsten 3000 mennesker tikkede i 2009 gennem tælleapparaterne til Randers Erhvervs- & Udviklingsråds aktiviteter, som vi kontinuerligt målretter efter virksomhedernes behov.

Medlemsopbakning

Hertil kommer, at der også har været stigende opbakning til erhvervsrådet. 120 virksomheder meldte sig ind i løbet af året og bragte vores medlemstal op på 634 ved udgangen af 2009.

Det var ikke mange af landets erhvervsråd, som i 2009 oplevede en positiv medlemsudvikling, så vi er dybt taknemmelige for den tillid, som vi blev vist. Randers FC's træner, Ove Christensen, har selv udtalt, at det er OK at strække armene i vejret for en kort stund, men at det gælder om at få dem ned igen hurtigst muligt, for de skal egentlig bruges til at arbejde med.

Vi strækker armene i vejret for en kort stund over, at Randers Erhvervs- & Udviklingsråd p.t. er landets næststørste erhvervsråd. Men vi tager dem hurtigt ned igen, for verden kan være foranderlig, og der venter nye opgaver

forude. Jeg vil under alle omstændigheder gerne kvittere for den opbakning og tillid, som erhvervslivet i Randers og Randers Kommune viser os. Vi skal gøre, hvad der er muligt for at leve op til ansvaret, som følger med.

Service kræver samarbejde

At yde en god service kræver godt samarbejde.

På de indre linier med samarbejdspartnere som Randers Kommune og Væksthus Midtjylland.

Samarbejde om brede som smalle erhvervsarrangementer med eksterne partnere som Danmarks Eksportråd og Ingeniør-foreningen IDA.

Samarbejde lokalt med Tradium, Kompetencecenter Compass og detailhandelens parter.

Og sidst men ikke mindst - samarbejde med alle vore medlemsvirksomheder.

Samarbejde er til fælles bedste. Dog må vi ikke glemme, at Randers Erhvervs- & Udviklingsråd også er en interesseorganisation til varetagelse af erhvervslivets interesser. Vi må ikke blive tandløse - men skal ytre os, når vi kan tale erhvervslivets og virksomhedernes sag.

Jeg er imidlertid heller ikke i et øjeblik i tvivl om, at der kan skabes et fodslag, når jeg nærlæser udmeldingerne fra Kommunernes Landsforening omkring større sammenhæng mellem erhvervsliv, arbejdsmarked og uddannelse.

Og jeg er også ganske fortrøstningsfuld med hensyn til, at de lokale virksomheders mærkesager bliver taget ad notam i Randers Kommunes erhvervspolitik, som den netop nu udformes i kommunens nye Vision 2017.

Uagtet det nye erhvervspolitiske setup fra 1. januar 2011 vil formålet med erhvervsfremmesystemet være det samme: at medvirke til at skabe forudsætninger for mere vækst, flere arbejdspladser og større indtjening hos iværksættere og virksomheder.

Professionelle netværk

Gennem deltagelse i den regionale netværksmæglerordning, har vi i Randers Erhvervs- & Udviklingsråd i det forløbne år medvirket til dannelsen af tre professionelle netværk med i alt 11 deltagende virksomheder, her syv virksomheder er fra Randers. To andre netværk er under overvejelse.

Udenlandsk arbejdskraft

Et andet initiativ, der er startet op i 2009, er "International Randers - Modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft i Randers".

Et lokalt/regionalt initiativ, der blandt andet har ført til oprettelse af en klub for internationale medborgere i Randers samt aktiviteter i forhold til lokale virksomheder og landbrug, som beskæftiger udenlandsk arbejdskraft.

I Randers findes der over 5.000 udlændinge fordelt på 112 nationaliteter.

Udkants-danmark og "Grøn Vækst" er meget oppe i tiden. Vi er derfor glade for, at Region Midt har udvalgt Randers Erhvervs- & Udviklingsråd som projektleder for "Iværksætteri og virksomhedsudvikling i landdistrikter", som vil betyde øget samarbejde på tværs af de kommunale grænser med deltagelse af 13 af regionens 19 kommuner. I et konstruktivt samarbejde med Randers

Kommune lykkedes det at vinde dette projekt, således at den samlede projektledelse kom her til kommunen. Det forventer vi os meget af.

Vi er ligeledes særdeles glade for et andet og nyt samarbejde omkring detailhandelen i Randers. I et konstruktivt samspil mellem Randers Handelsråd, Randers Cityforening og Randers Storcenter sættes fra i år ekstra fokus på detailhandelen i Randers med tilbud til alle detailhandlere uanset, hvor i kommunen de driver forretning. Denne satsning er ligeledes finansieret af Randers Kommune, og vi er overbevist om, at dette initiativ vil samle kræfterne og bidrage til at løfte Randers.

Afslutning og konklusion

Det er blevet tid til at runde af, og jeg vil gerne opsummere:

I disse dage er der stærk fokus på Danmarks økonomi. Vi taler om genopretningsplan. Vi skal spare, og det kommer vi nok heller ikke uden om i Randers.

Med en aktiv erhvervspolitik har vi et instrument, som, hvis det bruges målrettet, kan afbøde noget af den krise, vi befinder os i. Vi har her en mulighed for at gøre samfundskagen større og dermed modvirke besparelser på velfærden.

Den basale erhvervsservice, som Randers Erhvervs- & Udviklingsråd yder, er en yderst vigtig del af indsatsen for, at mange nye iværksættere kommer i gang i Randers kommune.

Brug erhvervspolitikken aktivt og den vil - modsat andre offentlige ydelser – kunne tjene sig selv ind - og mere til - ved at øge indtjeningen til samfundet.

De tre undersøgelser, jeg har præsenteret her i dag:
Vækstregørelsen fra Væksthus Midtjylland
Konjunkturmålingen blandt virksomheder i Randers Kommune og
Brugerundersøgelsen om Randers Erhvervs- & Udviklingsråd

giver et billede af, at vi i Randers kommune på det erhvervspolitiske område har gode kort på hånden til at møde udfordringerne i de kommende år.

Jeg vil gerne her i dag takke de mange virksomheder, som har taget sig tid til at deltage i undersøgelserne. I har medvirket til at give os uvurderlige oplysninger, som vi kan bruge i vort virke fremover.
Tusind tak for opbakningen.

Jeg så i sidste uge i Dagbladet Børsen, at iværksætterlysten i Danmark har trange kår. 40 procent færre skulle have startet egen virksomhed i årets første 4 måneder i forhold til den samme periode i succes-året 2008.

Det er ikke et billede, vi genkender i Randers. Vi har i dag flere virksomheder i Randers kommune, end vi havde i efteråret 2008, da finanskrisen satte ind.

På medlemssiden er der fortsat stigende tilslutning til Randers Erhvervs- & Udviklingsråd. Aktivitetsmæssigt har vi aldrig haft mere travlt.

Dansk Eksportdag 2010

Og lad mig så til allersidst komme med endnu en afsløring, som gerne skulle understrege, at vi vil noget med erhvervslivet her i kommunen.

I et helt år har vi på de indre linier i et tæt samarbejde med fødevarevirksomheden Tulip arbejdet hårdt på at få eksport-erhvervets allermest forkromede arrangement til Randers. Det er nu lykkedes, og det er mig derfor en glæde at kunne offentliggøre, at eksportens årssdag 2010 vil blive afholdt i Randers. Dansk Eksportdag er Udenrigsministeriets fornemste konference, som afholdes en gang om året med deltagelse af udenrigsminister Lene Espersen og virksomheder fra hele landet. Vi glæder os derfor til at byde endnu en minister velkommen i Randers.

Vi er ved vejs ende.

Indlæggene her i dag - fra klima- & energiminister Lykke Friis, borgmester Henning Jensen Nyhuus og Verdos direktør Kim Frimer bekræfter mig i, at vi i Danmark - og i Randers - har visionerne.

Når der skal træffes beslutninger, er der mange forhold, som skal være afklaret. Vi har nu skaffet os det basale vidensgrundlag. Vi kender udfordringerne og konkurrenterne. Virksomhederne har givet deres mening til kende, så den kender vi også. Vi har faktisk nogle gode muligheder på hånden. Tilbage står det store spørgsmål:

Hvis vi virkelig vil i den gule førertrøje, har vi så det fornødne mod til at gribe chancen og træffe de beslutninger, der skal tages. Det er måske den virkelige udfordring for os alle her i Randers for den fremtidige udvikling af en by og en kommune, som ligger mange af os på sinde.

Det var de afsluttende ord.

Tak for opmærksomheden.